

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK

ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az «Értesítő»-t a társulat tagjai díj nélkül kapják

➡ Megjelenik minden hó utolsó napján. ➡

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

SZERKESZTŐSÉG:

==== Budapest, IV. kerület, Himző-utca 1. szám, földszint. ====

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., Himző-u. 1. sz. földsz.) vesz fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	40 korona.
$\frac{1}{2}$	20
$\frac{1}{4}$	12
$\frac{1}{8}$	7

Egész évre szóló hirdetéseknel husz százalék engedmény.

MAGYAR VENDÉGLŐSÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE.

MEGHIVÓ.

A „Magyar vendéglősök országos szövetsége“ 1902. év szeptember hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor, Budapesten, az „István főherceg“ szálloda első emeleti termében tartja

II. évi rendes közgyűlését,

miről a szövetség t. tagjait az alapszabályok 9-ik §-a értelmében ezennel értesítjük.
Budapesten, 1902. augusztus hó 8-án tartott központi igazgatósági ülésből.

Gundel János elnök.

NAPIREND:

- I. A közgyűlés megnyitása.
- II. A központi igazgatóság és igazgató-tanács előterjesztése.
- III. A szakosztályok jelentése.
 - a) A nyugdíj-egyesület jelentése.
 - b) A tanonczügyi szakosztály jelentése.
 - c) A közvetítésügyi szakosztály jelentése.
 - d) Az idegenforgalomügyi szakosztály jelentése.
- IV. Számadás az 1901/902. szövetségi évről.
- V. A felmentvény feletti határozat.
- VI. Indítványok tárgyalása.*
- VII. Az 1903. évi közgyűlés helyének meghatározása.
- VIII. A közgyűlés befejezése.

ÜGYREND:

1. A közgyűlést a szövetség elnöke, akadályoztatása esetében a helyettes elnök nyitja meg. (Alapszabály 7. §.)
2. A közgyűlésen minden szövetségi tag jogosítva van cselekvőleg részt venni. Vendégek a közgyűlésen megjelenhetnek, azonban külön helyet foglalnak el és a tanácskozásban részt nem vehetnek. (Alapszabály 7. §.)

3. A közgyűlés — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — határozatképes. Határozatok viszonylagos szótöbbséggel hozatnak. (Alapszabály 7. §.)

4. A közgyűlésen csak olyan ügyek tárgyalhatók, melyek napirendre vannak tűzve. A napirendre tűzött ügyek az előadók előterjesztése alapján és sorrendben tárgyalatnak. (Alapszabály 7. §.)

5. A kik felszólalni kívánnak, kötelesek előbb a jegyzőnél feliratkozni s csakis a feljegyzés sorrendjében szólhatnak. Ugyanazon tárgyhoz csak egyszer és tiz perczig szabad szólani. A napirendhez szólni, személyes kérdésben válaszolni, vagy indítványt visszavonni bármikor lehet. Az elnök és az előadó bármikor felszólalhat.

6. Az elnök a szót — szükség esetében — megintheti, rendre utasíthatja, vagy tőle a szót megvonhatja. A vita bezárása után az elnök elrendeli a szavazást.

7. A vita bezárására irányuló indítványt, 10 tag írásbeli kívánságára, az elnök szavazás alá bocsátja.

8. A szavazás felállás által történik. Kétség esetében ellenpróba alkalmazandó s ha ez sem vezetne eredményre, akkor az elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

* A napirendre tartozó indítványok és javaslatok, az indokolással együtt írásba foglalva, a központi igazgatóság határozatához képest, legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a központi igazgatósághoz (Budapest, IV. ker. Himző-utca 1. sz. alá) küldendők.

Közgyűlés után ugyancsak az István főherceg szállodában társas ebéd lesz, melynek ára terítékenként borral együtt 6 korona. Jelentkezések úgy a közgyűlésre, mint a társas ebédre is szeptember 19-ig a szövetség központi igazgatóságához, (Budapest, IV., Himző-utca 1.) intézendők.

Meghívó.

Alólirott egyesület igazgatósága tisztelettel meghívja az egyesület tiszteletbeli, alapító, rendes és pártoló tagjait a Budapesten 1902. évi szeptember hó 23-án d. e. 9 órakor az «István főherceg» szálló 1. em. termében tartandó

V. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlést megnyitó beszéd (tartja Bokros Károly elnök.)
 2. Határozatképeség igazolása, szavazólapok, meghatalmazások beszédese.
 3. Jelentés az igazgatóság évi működéséről. (Előterjeszti dr. Solti Ödön, jogtanácsos.)
 4. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása. (Előterjeszti François Lajos felügyelő-bizottsági elnök.)
 5. Költségvetés és zárószámadások tárgyában határozathozatal.
 6. Egy alelnök és egy igazgatósági tag választása.
 7. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
 8. Jövő évi közgyűlés helyének megállapítása.
 9. Indítványok. — A közgyűlésen tárgyalatni óhajtott indítványok legkésőbb f. évi szeptember hó 15-éig a központi irodába felterjesztendők.
 10. Közgyűlés berekesztése.
- Budapesten, 1902. augusztus havában.

A szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésségédek országos nyugdíjegyületének igazgatósága.

Bokros Károly, elnök.

Figyelmeztetés!

A «Szállodások Nemzetközi Egyesülete» 1902. év szeptember hó 24-én Budapesten tartja közgyűlését.

Az egyesület közgyűlésén *csak az egyesület tagjai* és a hatóságok képviselői vehetnek részt.

Azonban a közgyűléssel összekapcsolt ünnepségeken:

a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának és

a magyar vendéglősök országos szövetségének tagjai, valamint

az országos nyugdíj-egyesületnek önálló üzlettel bíró tagjai is,

továbbá mindazok, a kik az ünnepségek költségeihez legalább 200 korona adománynyal hozzájárultak, — a rendező-bizottság által megállapított **30 korona díj** lefizetése mellett részt vehetnek.

A felsoroltakon kívül mások csak a rendező-bizottság hozzájárulásával és **100 kor.** díj lefizetése mellett vehetnek részt.

A jelentkezés módja az alábbi tájékoztató végpontjában található.

Tájékoztató!

A «Szállodások Nemzetközi Egyesülete» 1902. évi szeptember hó 23—27. napjain Budapesten tartandó XXXI. rendes évi közgyűlése alkalmából az egyesület fogadására s itt tartózkodásának idején rendezendő ünnepélyek programja:

1902. szeptember hó 23-án (kedden):

8 órakor este: Ismerkedési estély és ebéd a Hungária szállodában.

1902. szeptember hó 24-én (szerda):

9 órakor reggel: A „Szállodások Nemzetközi Egyesülete“ felügyelő-bizottságának ülése az „István főherceg“ szállodában.

10 órakor délelőtt: A „Szállodások Nemzetközi Egyesülete“ közgyűlése a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. A közgyűlés idején a hölgyek s nem közgyűlési tagok 10¹/₂ órakor a Vigadó-téri kioszkban gyülekeznek s a rendező-bizottság tagjainak vezetése alatt sétakocsizásra indulnak a városba. A közgyűlés után

délután 1 órakor: Elindulás a rendelkezésre álló kocsikkal a Margitszigetre.

1¹/₂ órakor: Dejeuner a Margitszigeten.

¹/₂3 órakor: Indulás kocsikon a vár és királyi palota megtekintése.

5 órakor: Díszebéd a székesfővárosi Vigadóban. Utána

8¹/₂ órakor: A székesfőváros hatósága által a vendégek tiszteletére rendezett „Dunai ünnepély“ megtekintése.

1902. szeptember hó 25-én (csütörtök):

Reggel 8 órakor: Találkozás a Központi város-háznál (Károly-körut). Indulás villamos vasuttal a Központi vásárcsarnok megtekintésére.

9 órakor: Indulás a fogaskerekű vasut állomásáig, innen fel a Széchenyi hegyre.

¹/₂11 órakor: Dejeuner a Svábhegy-szállodában.

¹/₂1 órakor: Gyalogséta a Normafa-uton át a Zúgligetbe.

2 órakor: Indulás villamos vasuttal a Központi városházhoz.

3 órakor délután: A szállodások nemzetközi egyesülete felügyelő bizottságának ülése.

5 órakor: Indulás külön hajóval a Petőfi-téri állomástól Budafokra.

Esti ünnepély a Törley-kastélyban.

1902. szeptember hó 26-án (péntek):

Reggel 9 órakor: Találkozás az Erzsébet-téri kioszkban. Az új országház és igazságügyi palota megtekintése. Kirándulás a földalatti villamos vasuttal a Városligetbe. A Park-Club megtekintése.

11¹/₂ órakor: Dejeuner a Gerbeaud-pavillonban.

2 órakor délután: A szállodások nemzetközi egyesülete felügyelő bizottságának ülése.

4 órakor: A budapesti ipartársulat által a vendégek tiszteletére adott „Bucusu ebéd“ a Royal-szállodában.

7 órakor: Színházi díszelőadás.

Az ünnepek résztvevői kéretnek a programban megjelölt időpontok pontos betartására.

A szeptember 24-iki dísz- és a 26-iki bucsu-ebéden az urak frakkban, fehér nyakkendővel, a Törley-kastélyban rendezendő esti ünnepélyen hangverseny-öltözékben jelennek meg.

Jelentkezéseket és lakásmegrendeléseket a fogadó bizottság irodája Palkovics Ede ur, Budapest IV. ker., (Angol királynő szálloda) f. évi szeptember hó 19-ig bezárólag fogad el. A rendezőség azonban felkéri a t. jelentkezőket, hogy a kellő számú vasuti igazolványok beszerezhetése céljából, lehetőleg minél előbb jelentkezzenek, mivel a nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi ministerium, valamint a Kassa-oderbergi vasut igazgatósága, a közgyűlés résztvevői s hozzátartozóik részére összes vonalaikra ugy a Budapestre, mint vissza, valamint az esetleg rendezendő kirándulásokra 50% árkedvezményt engedélyeztek.

A rendező bizottság.

Szövetségi ügyek.

Jegyzőkönyv. Felvétel Budapesten, a «Magyar vendéglősök országos szövetsége» igazgató-tanácsának 1901. évi december hó 10-én délután 3 órakor a budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata helyiségében Glück Frigyes elnöklete alatt tartott üléséről.

Jelen voltak az igazgató-tanács részéről: id. Kammer Ernő, Wirth Ferencz, Müller Antal, Petanovits József, Fürst Tivadar, Bokros Károly, Prindl Nándor, Schnell József, Stadler Károly, Wilburger Károly, Förster Konrád, Kovács E. M. Budapestről, Chovantsek Lajos Pozsonyból, továbbá dr. Solti Ödön ügyész és Poppel Miklós titkár.

I. Elnök üdvözlö az igazgató-tanács tagjait, köszönetet mond nekik megjelenésükért. Bejelenti, hogy az ülést névre szóló külön meghívók által, tehát szabályszerűen hívta egybe, minél fogva azt megnyitja. Jegyzőkönyv hitelesítőül Fürst Tivadar és Petanovits József urakat jelöli ki.

Tudomásul vétetett.

II. Előterjesztettek az igazgató-tanács jelen nem lévő tagjaitól érkezett levelek, melyekben névszerint: Petz Károly és Burger Károly Budapestről, Seiffert Antal Ujvidékről, Palugyai Károly Pozsonyból, Privári Pál Szegedről, Posch Nándor Győrből, a gyűlésről való elmaradásukat igazolják.

Továbbá felolvastatott Seress Márton tanács-tag Kassán feladott sürgönye, melyben Schalkház Lipót ottani szállodás és szövetségi tanács-tag elhalálozásáról ad hirt.

Az igazgató-tanács Schalkház halálának hírére mély megdöbbenéssel fogadja s az elnök indítványára elhatározza, hogy Schalkház Lipótnak, a szövetség e lelkes hívének és a szállodás-vendéglős ipar kiváló szakfériának elvesztése fölötti mély sajnálkozását jegyzőkönyvbe iktatja. A gyászoló családhoz pedig, valamint a kassai vendéglősök ipartársulatához is távirat útján részvényt nyilatkozatot intéz.

E határozat végrehajtásával a titkár bízott meg.

III. A napirend szerint az 1901. évi szeptember hó 3-án tartott szövetségi közgyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasása következett volna. Azonban az Elnök — tekintettel arra, hogy a 46 irott oldalra terjedő jegyzőkönyv teljes szövege megjelent a budapesti szállodások, vendéglősök ipartársulatának «Értesítő» című szaklapjában, a lap egy-egy példánya pedig a szövetség minden tagjának megküldetett — azt a kérdést intézi az igazgató-tanács, hogy mindezek ellenére kívánja-e a jegyzőkönyv felolvasását?

Az igazgató tanács a jegyzőkönyv felolvasását — elnök által előadottaknál fogva — fölöslegesnek találja. A jegyzőkönyv e határozat után hitelesített.

IV. A napirend szerint a közgyűlés határozatainak végrehajtása következtén, előterjesztett Szeiffert Antal szövetségi tag, uvidéki vasuti vendéglősnek a közgyűlés által egyhangulag elfogadott, a vasuti vendéglősök bizonyos esetekben árlejtés nélkül való bérbeadása és a vasuti vendéglősök részére mérsékelt áru menetjegyek kiadására iránt a kormányhoz intézendő kérvény tárgyában tett indítványa és ezzel kapcsolatban bemutatott a központi igazgatóság részéről javaslatba hozott, a kormányhoz intézendő kérvény szövege.

Az igazgató-tanács helyesléssel fogadja a központi igazgatóság által javaslatba hozott kérvény-szöveget és elhatározza, hogy a kérvényt a központi igazgatóság a kormányhoz nyújtsa be.

V. Előterjesztett Bozzay Pál keszthelyi szállodásnak a szövetség közgyűléséhez intézett, de elkésve érkezett, s emiatt a közgyűlés által az igazgató-tanácshoz átutalt kérvénye. Kérvényező azt panaszolja, hogy a szállodájában a világítás céljaira felállított benzinnemű motor hajtására használt ásványolaj után az adómentességet tőle a pénzügyminiszter megtagadta. Arra kéri az országos szövetséget, — habár annak nem tagja — hogy eszközölje ki a kormánynál a szóban forgó adómentességet.

Az igazgató tanács kételyét fejezi ki a fölött, hogy a szállodás- és vendéglős-ipar azok közé az iparok közé sorolható lenne, melyek benzinnemű motor alkalmazása mellett üzetvén, az 1896. évi XV. törvényekben említett ásványolajadó elengedésének kedvezményében részesülnek. Mindamellett határozatilag kimondja, hogy nem zárkózik el az indítványban kifejtett kérelem teljesítése elől; vagyis hajlandó a kormányhoz folyamodni az iránt, hogy az ásványolaj-adó elengedésének kedvezményét a szállodás- és vendéglős-iparnál világítás céljaira használt motorokra is terjeszse ki. Azonban szükségesnek tartja előbb megismerni ama végzésnek a tartalmát, főleg indokolását, melylyel a kormány Bozzay kérését elutasította.

Ennélfogva az igazgató-tanács a kérdéses végzésnek Bozzaytól való beszerzésével és annak alapján, esetleg a további lépések megtételével megbízza a központi igazgatóságot.

VI. Előterjesztett a pozsonyi vendéglősök ipartársulatának a szövetséghez intézett, a pozsonyi szőlősgazdák és az ottani pinczeszövetkezet által az italmérés terén nagymérvben üzött visszaélésekre vonatkozó panasz és a panasz tárgyát képező rendellenességek megszüntetése végett a kormányhoz intézendő felterjesztés iránti kérelem.

Chovantsek Lajos felszólalván, meglepő dolgokat mond el a pozsonyi bortermelők törvényellenes üzelméről. Különösen kiemeli, hogy az italmérési joggal mennyire visszaélnek. Összevásárolnak nagymennyiségű bort s azt mint saját termésüket kimérik.

Dr. Solti Ödön ügyész előterjeszti a közp. igazgatóság által javaslatba hozott, a szövetség nevében a kormányhoz intézendő panasz-kérvény szövegét.

Chovantsek Lajos a kérvény szövegébe felvételni kéri az ő általa előadottakat, hogy t. i. a termelők az egész vidéken összevásárolják a borokat s azután mint saját termésüket mérik, semmibe sem véve az italmérési törvények reájuk vonatkozó szakaszait.

Elnök az előterjesztett kérvény szöveget — a Chovantsek által előadott sérelmek felpanaszolásával kibővítve — elfogadásra ajánlja. Azonban megjegyzi, hogy mielőtt a kérvény a kormányhoz benyújtatnék, szükséges volna a pozsonyi pincze-szövetkezet alapszabályait megismerni, hogy a kérvényt ahhoz képest esetleg módosítani lehessen.

A kérvény szövege ilyen értelemben elfogadtatván, további eljárás végett a központi igazgatóságához tétetett.

VII. Förster Konrád bejelenti, hogy a helyközvetítési ügy javítása érdekében a szakosztály javaslatot dolgozott ki. A javaslatot írásban beterjeszti.

A javaslat felolvasatván, ahhoz első sorban Stadler Károly szól. Szerinte a kérdés rendkívül fontos, s amint ő látja, kétféle felfogás merült fel. A szakosztályé, mely állami közvetítést kíván, és az alkalmazottaké, kik saját kezelésű közvetítést akarnak. De állami támogatás mellett. Szerinte célszerű lenne úgy a szakosztály, mint a munkaközvetítő szakegyesület javaslatát is kinyomtatni és az igazgató-tanács tagjainak tanulmányozás végett kiosztani.

Förster Konrád azt kívánja, hogy a szakosztály javaslata már most tárgyalás alá vétetvén, annak értelmében határozza el az igazgató-tanács az értekezlet egybehívását.

Elnök összegezi a felmerült indítványokat, a maga részéről a szakosztály javaslatát ajánlja elfogadásra; de a javaslat kinyomtatását szintén szükségesnek tartja, hogy az igazgató-tanács tagjainak módjukban legyen az ügyet alaposan tanulmányozni, nehogy készületlenül menjenek a kormány által esetleg egybehívandó szaktanácskozásba.

Elfogadtatott.

VIII. Stadler Károly, mint az idegenforgalom-ügyi szakosztály elnöke előadja, hogy a szakosztály a saját ügykörében részletes javaslatot dolgozott ki. A javaslatot beterjeszti írásban.

A javaslat felolvasatván, annak értelmében a kormány felkérendő lenne:

a) hogy az országban levő szállodák, fogadók hivatalos összeírását rendelje el és pedig a szakosztály által szerkesztett és a javaslattal kapcsolatban bemutatott kérdőívek segítségével;

b) hogy a kormány által az idegenforgalom emelése érdekében esetleg alakítandó szakbizottságba a szövetség is képviselőket küldhessen, illetőleg a szaktanácskozásokra a szövetség is meghívassék.

A javaslat általános helyesléssel és tetszéssel fogadtatván, az elnök előterjesztéséhez képest elhatározottat, hogy a szakosztály javaslatai változtatás nélkül felterjesztessenek a kormányhoz. Barta Béla urnak a javaslat részletes kidolgozásáért köszönet szavaztatott.

IX. Stadler Károly újból felszólalván, terjedelmes előadásban fejtegeti a szakosztály működésének irányát s végül azon indítványt terjeszti az igazgató-tanács elé, hogy jogos ipari törekvéseink, de főleg az idegenforgalom emelése érdekében, egyelőre magán uton, azonban a szövetség fenhatósága alatt, nyomtatvány útján ismertessük úgy a székesfővárost, mint az ország összes érdekes vidékeit, fürdőhelyeit.

Háromféle módot ajánl e cél elérésére, ugymint:

1. Albumszerű kiadványt;
2. Rendes folyóiratot;
3. Apró brochurát.

A terv megvalósításával szűkebbkörű bizottság volna megbízandó.

Stadler indítványa egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadtatván, a terv megvalósítása körül felmerülő költségekre nyomban jegyzések is történtek és pedig jegyzettek:

Glück Frigyes 200, Stadler Károly 200, Kammer Ernő 50, Förster Konrád 50, Petánovits József 200, Müller Antal 100, Prindl Nándor 100, Wilburger Károly 100,

Schnell József 100, Kommer Ferencz 50, Ehm János 50, összesen 1200, azaz egyezerkettőszáz koronát.

X. Előterjesztett Nagy Lajos aradi szállodás, központi igazgatósági tagnak a kereskedelmi utazók házalására vonatkozó panasz-beadványa.

Nevezett azt panasolja, hogy a házalók kijátszszák a törvényt, mert magán-lakást bérelnék és ott kifüggesztik czégtáblájukat, mások megint megrendelőikhez szállnak s ezáltal a szállodások nagy kárt szenvednek.

Mindezek miatt az utazó ügynökökről szóló törvény módosítása érdekében országos mozgalom megindítását javasolja.

Minthogy egy törvény módosítását célzó országos mozgalom megindításáról van szó, az indítvány a jövő közgyűléshez utasított.

XI. Előterjesztett a «Magyar vendéglős és kávéipar» című szaklap szerkesztőségétől érkezett megkezdés.

Nevezett szerkesztőség meghatalmazást kér arra, hogy a szakipar ellen a sajtó útján intézett esetleges támadásokkal szemben a védelmet elvállalhassa.

A szerkesztőség előzékeny ajánlata köszönettel fogadtatván, kimondatott, hogy a védelem elvállalásához meghatalmazás nem szükséges, mert hiszen a szaklap részbeni hivatása, hogy a sajtóban igazságtalanul megtámadott ipart saját legjobb véleménye szerint védelmezze.

XII. Elnök előadja, hogy a szállodások nemzetközi egyesülete 1902. évben Budapesten tartja közgyűlését. Úgy véli, hogy az ügy érdekében érintkezésbe kellene lépni a vidéki ipartársulatokkal. A pozsonyi ipartársulat jelenlévő képviselőjét, Chovantsek Lajos urat mindjárt fel is kéri, hogy a nemzetközi egyesület budapesti közgyűlésének propagandát csináljon.

Chovantsek már előre is igéri, hogy a pozsonyi ipartársulat teljes erejével támogatni fogja a rendezőbizottságot. Megjegyzi, hogy Pozsonyban egy gazdasági kiállítás már ugyanis tervbe van véve.

Helyesléssel fogadtatott.

XIII. Bemutatott az ipartörvény szönyegen lévő revíziója alkalmából a vendéglős ipar érdekében a kormányhoz intézendő előterjesztés.

Helyesléssel és tetszéssel fogadtatott.

XIV. Glück Frigyes elnök előadja, hogy a szövetség érdemes elnöke Gundel János egy reá nézve rendkívül fájdamas haláleset miatt egy időre vissza vonult a szövetség vezetésétől.

Azóta hónapok multak el, s az elnök ur kedélyvilága is jobbra fordult, úgy hogy munkaképességét is visszanyerte, s az elnöki tisztet újból elfoglalhatja. Minélfogva szóló a közgyűlés által ideiglenesen reá bizott elnöki tisztet máttól fogva leteszi.

Elfogadtatott.

Több tárgy nem lévén napirenden, az ülés befejezést nyert.

Jegyzőkönyv. Felvétel a «Magyar vendéglősök országos szövetsége» központi igazgatóságának 1902. évi augusztus hó 8-án délután 5 órakor a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának hivatalos helyiségében tartott üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Glück Frigyes alelnök, Förster Konrád, Bokros Károly igazgatósági tagok; Dr. Solti Ödön ügyész, Poppel Miklós titkár.

I. Elnök üdvözlő az igazgatóságot, megnyitja az ülést és előadja, hogy a tanácskozás tárgyát a közgyűlés előkészítése fogja képezni. Azután bejelenti, hogy Nagy Lajos aradi és Hauer Bertalan debreczeni igazgatósági tagok levélben igazolták elmaradásukat.

Tudomásul vétetett.

II. Titkár bejelenti, hogy a napirend szerint a központi igazgatóság eddigi üléseiről felvett jegyzőkönyveknek a hitelesítése következnek.

A jegyzőkönyvek hitelesítése, tekintettel a napirenden lévő más fontos ügyekre, elhalasztatott.

Felolvasatott az 1901. évi december hó 10-én tartott igazgató-tanácsi ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyvben foglaltak szerint az 1901. évi közgyűlés határozatainak végrehajtása iránt történtek intézkedések. Azonkívül Glück Frigyes alelnök, arra való hivatkozással, hogy Gundel János a szövetség elnöke munkaképességét újból visszanyerte, a közgyűlés által ideiglenesen reáruházott elnöki tisztséget leletette.

A jegyzőkönyv felolvasása közben Glück Frigyes alelnök megjegyzi, hogy a múlt évi közgyűlés határozatai, az igazgató tanács intézkedéséhez képest végrehajtottak.

Gundel János elnök köszönetet mond Glück Frigyes alelnöknek azért, hogy helyette az elnöki teendőket egyideig teljesíteni szives volt.

A múlt évi közgyűlés határozatainak végrehajtása iránt tett intézkedések jóváhagyólag tudomásul vétettek és az 1902. évi közgyűlés szeptember hó 23 ik napjának délelőtti 10 órájára tűzetett ki

A közgyűlés helyéül Az «István főherceg» szálloda első emeleti terme szemeltetvén ki, a terem átengedésére Elnök ur felkérte, azzal a megjegyzéssel, hogy a közgyűlés után ugyanott társas ebéd legyen, melynek ára, a borral együtt, terítékenként 6 kor. lesz. Jelentkezések szeptember 19-ig a szövetség központi igazgatóságához intézendők.

A közgyűlésnapirendje a következőleg állapított meg:

- I. A közgyűlés megnyitása.
- II. A központi igazgatóság és igazgató-tanács előterjesztése.
- III. A szakosztályok jelentése.
 - a) A nyugdíj-egyesület jelentése.
 - b) A tanonczügyi szakosztály jelentése.
 - c) A közvetítésügyi szakosztály jelentése.
 - d) Az idegenforgalomügyi szakosztály jelentése.
- IV. Számadás az 1901/902. szövetségi évről.
- V. A felmentvény feletti határozat.
- VI. Indítványok tárgyalása.
- VII. Az 1903. évi közgyűlés helyének meghatározása.
- VIII. A közgyűlés befejezése.

Azután a közgyűlésre szóló meghívó szövege megállapítván, elhatározatott, hogy a meghívók haladéktalanul szétküldessenek. A vasuti menetdíjkezdményt a nemzetközi közgyűlés rendező bizottsága már kieszközölte, minélfogva ez irányban további intézkedés nem szükséges.

A közgyűlés elé tartozó jelentés és előterjesztések, valamint a számadás elkészítésére az elnökség felkérte, elhatározatott, hogy a közgyűlés elé tartozó ügyek elbírálása végett még az igazgató tanács is egybehívandó.

Végül Glück Frigyes indítványára elhatározatott, hogy Pozsonyba, a gazdasági kiállítás alkalmából, szeptember hó 11 én népes kirándulás rendeztessék.

Több tárgy nem lévén napirenden, az ülés befejezést nyert.

Kmft.

A központi igazgatóság jelentése az 1902. évi közgyűléshez.

Tisztelt Közgyűlés!

Mindenekelőtt bejelentjük, hogy a szövetség alapszabályai a kormány részéről a kereskedelemügyi miniszter 1901. évi 58,748/VIII. sz. határozatával jóváhagyást nyertek. E szerint szövetségünk a jelenlegi szervezetében most már hatóságilag is megerősítetvén, zavartalanul haladhat célja felé!

A jóváhagyott alapszabályokat 1000 példányban kinyomattuk s a szövetség tagjainak megküldtük, hogy a szövetség célja, szervezete és kormányzása felől tájékozást szerezhessenek.

A múlt évi közgyűlés határozatainak végrehajtása tárgyában jelentjük, hogy az igazgató-tanács 1901. évi december hó 10-én tartott ülésében megállapította azon módozatokat, melyek között a közgyűlés határozatait érvényre juttassuk. Azonkívül tárgyalás alá vette a közgyűlés által az igazgató-tanácsához utalt indítványokat, valamint a közgyűlés után még beérkezett javaslatokat s azok felett is erdemlegesen határozván, a megfelelő eljárással szintén a központi igazgatóságot bizta meg.

Ezek szerint a pozsonyi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának a szövetséghez intézett panasa folytán a következő feljelentést tettük a nm. pénzügyminiszteriumnál a pozsonyi szőlőművesek egyesülete és az egyes bortermelők ellen, az italméréssel üzőt határtalan visszaélések miatt:

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

A pozsonyi szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok ipartársulata a «pozsonyi szőlőművesek egyesülete» ellen panaszt terjesztett fel hozzánk azon eljárásért, hogy az egyesület a részére kiadott italmérési engedélyek alapszabály- és törvényellenes gyakorlása által az ipartársulat tagjainak kárt okoz. Hozzánk fordult tehát azon kérelemmel, hogy a panaszolt sérelmek sürgős orvoslása, az elkövetett súlyos törvényszegés megtorlása, jövőben meggátlása céljából Nagyméltóságod erélyes intézkedését kérjük ki.

Kész örömmel teszünk eleget pozsonyi kartársaink ezen kérelmének annál is inkább, mert a kérvényben panaszolt sérelem nem lokális természetű, általában sújtja az iparunkat, károsan érinti szaktársaink megélhetését nemcsak Pozsonyban, de hazánk minden-, főképp bortermelő vidékén.

Az italmérési törvényvel szemben már több ízben volt alkalmunk reá mutatni Nagyméltóságodnál beadott kérvényeinkben arra, hogy az minden általa érintett iparág érdekeit hathatósabban védi, mint szakiparunkét, melyre vonatkozólag pedig csaknem «lex specialis» jelleggel bír; annál élelnekben kell tehát tiltakoznunk minden olyan törekvés ellen, melynek célja, hogy a törvényben nyújtott kedvezmények kiszélesítésével, a jelen konkrét esetben megkerülésével a törvény rendelkezéseinek rossz-hiszemű kijátszásával szaktársaink károsíttassanak egész város, egész vidékek becsületes, súlyos adót viselő polgárainak, szaktársainknak megélhetése veszélyeztessék.

Kegyelmes Urunk!

Pozsonyi kartársaink különösen panaszojják:

1. A pozsonyi bortermelők az italmérési törvény súlyos megsértésével valóságos vendéglői ipart üznek.

2. Ugyancsak visszaélnék a kollektiv engedélyvel és

3. az illetékes pénzügy-igazgatóság többszöri panasz daczára egyáltalán mit sem tett arra nézve, hogy a fenti ügy magán, mint eminenter államkinctári érdekeket is súlyosan sértő, törvényellenes eljárást megakadályozza.

Az 1. pontban panaszolt sérelmes eljárás nyilvánvalóan beletűközik az 1899. XXV. t. cz. 1. §. és az utasítás 4. §-ába.

Az utasítás gondos áttanulmányozásából, ennek főképp 3. §. 1. pont és 6. §. 21. bekezdéséből megállapítható, hogy a törvény a bortermelőknak kizárólag azon kedvezményt óhajtott nyújtani, hogy ezek saját termésű boraikat az évnék kisebb-nagyobb szakában — tehát nem egész éven át, folytonosan korlátolt kimérés, vagy kismértékben elárusítás útján eladhassák.

Mit jelent ez? Jelenti azt, hogy a bortermelő saját termésű borát üzleti v. i. az engedély okmányban megállapított helyiségében való fogyasztásra legfeljebb egy decziliteres poharakban (1. § a. p.) vagy pedig zárt palackokban álló vendégeknek kiszolgáltathatja, illetve, hogy ugyancsak saját termésű borát csakis zárt edényekben kicsiben üzleti helyiségen kívül fogyasztásra eladhatja.

Mit látunk ezzel szemben a / a. beadványból? Látjuk azt Kegyelmes Urunk, hogy Pozsonyban minden bor-

termelő egyszersmint koresmáros is, a nélkül, hogy azokat a terheket is viselné, melyeket az italmérési törvény bőségesen reá rak a vendéglős vállaira.

Különösen felhívjuk Nagyméltóságod figyelmét a panasz azon részére, melyből kitűnik, hogy a bortermelők többnyire a közegészségre is veszélyes — helyiségekben koresma asztalok körül ülő vendégek számára hideg, meleg ételt adnak, és hogy ezek részére a bort nyílt edényekben ép úgy szolgáltatják ki, mint a vendéglős, kinek korlátlan kimérési engedélye van.

Jelezve van itt egy már igen súlyos visszaélés is, és ezzel áttérünk a 2-ik panaszpontra, mely csakis a végrehajtási utasítás 6. § 21. bekezdésének teljes félreértése vagy tudatos kijátszása mellett üzhető. Azt mondja a panasz, hogy Pozsony város területén 30 bortermelő kapott korlátolt kimérési engedélyt, amely engedély-okmányt az engedélyesek egymásközt visszatérő időszakokban továbbítják a célból, hogy annak alapján azok is gyakorolják a kimérést, akik engedélyt egyáltalán nem is váltottak, ilyenekért nem is folyamodtak.

Beszereztük a pozsonyi szőlőművesek egyesületének a'apszabályait, hogy ennek alapján a panasz alaposágát megbirálhassuk.

Meggyőződünk az alapszabályokból:

1. arról, hogy azok az italmérési törvény és utasítás betűjével és szellemével ellenkeznek, hogy tehát az alapszabály törvényellenes;

2. arról, hogy ezen törvényellenes alapszabályban az egyesület részére engedett jogosítványok a gyakorlatban kiszélesítettek és így csak annál nagyobb a sérelem, mit a bortermelők szaktársaink hátrányára elkövetnek.

Az alapszabály 1. §-a határozottan ellenkezik az 1899. XXV. t. cz. 1. §-a 2-ik bekezdésével. Az alapszabályok 1. §-ában az egyesületnek engedélyezett 30 italmérési engedély alapján mint az A, alattiban panaszolva is van. Circa 150 szőlőműves gyakorolja az italmérést, holott az idézett törvényhely betűszerinti értelme megköveteli, hogy minden engedélyes a nevére szóló engedélyt váltsa ki. Az utasítások 6. §-ának 21. bekezdése ugyanezt mondja speciell a bortermelőkre nézve.

Különösen panaszolják pozsonyi szaktársaink A. a. idemlékelt panaszlevelükben, hogy a pozsonyi szőlőtermelők alapszabályaik 1., 5. és 12. §§-aik és az italmérési törvény vonatkozó §§-ainak súlyos megsértésével:

a) nemcsak saját termésű, hanem vétel útján beszerzett boraikat is kimérik;

b) hogy az egyesületi szakosztály az engedélyt sorrend szerint oly tagnak is kiadja, aki azután az italmérést ezen célra alkalmatlan, a közegészségre nézve veszélyes helyiségben gyakorolja;

c) hogy az ily engedélyek az idézett törvényhelyek megkerülésével, de főképp az utasítások 2. §-a utolsó pontjának megsértésével az alkalmatlan helyiségben nem csupán a korlátolt italmérést, de iparhatósági engedély kiváltása nélkül hideg és meleg ételek kiszolgáltatását is gyakorolják;

d) hogy az engedélyek törvényellenes gyakorlása által sokkal több az engedélyek száma, mint a mennyi Pozsony város területére a törvény 12. és az utasítások 9 §-ának alapján engedélyezhető lenne.

e) hogy végül úgy a rendőri hatóság, mint a pénzügyi igazgató úgy ismételt panaszok daczára, mit sem tesz a törvénytelen gyakorlat beszüntetése érdekében.

A panaszolt eljárás súlyosan sérti az államkincstár érdekeit is, de sérti a jogos magánérdekeket is, így a kir. pénzügyigazgatóságnak kötelessége lett volna a panaszokat megvizsgálni, a bajokat orvosolni, az elkövetett és bejelentett törvényszegéseket megtorolni.

Minthogy nem tette, Nagyméltóságodhoz fordulunk és legmélyebb tisztelettel esedezünk:

Méltóztassék a pozsonyi szőlőművesek egyesülete és tagjai ellen panaszolt eljárást a pozsonyi vendéglős ipar-

társulat kiküldendő bizottságának bevonásával erélyes vizsgálat tárgyává tenni, itt a visszaélést megállapíttatni, a kinyomozott törvényszegőket szigorúan megbüntetni, az egyesülettől a különben is törvény ellenére engedélyezett 30 korlátolt kimérési engedélyt megvonni, a pozsonyi kir. pénzügyigazgatóságot pedig méltóztassék mindenekelőtt — részünkről nagy örömmel üdvözölt 90,632/901. számú magas rendeletének pontos végrehajtására, — különösen pedig szigorú fölügyeletre utasítani oly irányban, hogy egyrészt a bortermelőket ellenőrizzék, hogy ezek a korlátolt kimérést, kismértékben elárúsítást csupán saját termésű boraikra vonatkozólag csakis az engedély okmányban megállapított helyiségben, s főképp kizárólag csak az gyakorolhassa, aki ily engedélyt kapott.

Azt is mondtuk Kegyelmes Urunk, hogy e baj nem lokális, de általános jellegű. Ennek orvoslása végett méltóztassék az összes m. kir. pénzügyigazgatóságok figyelmét körrendeletben felhívni a bortermelők visszaéléseire s méltóztassék őket szigorú fölügyeletre utasítani, hogy a bortermelő csakis a törvényszabta módon az engedélyezett helyen s csakis az, a ki engedélylyel bír, gyakorolhassa saját termésű borainak korlátolt kimérését.

Nagyméltóságod kegyes és igazságos intézkedését kérve

Budapesten 1902. évi december hó 10-én.

a «Magyar vendéglősök orsz. szövetsége.»

Tisztelt Közgyűlés!

E panaszos feljelentésünk mindenesetre vizsgálat tárgyát képezi, miért is a kormány részéről végleges elintézésben még nem részesült.

A vasuti vendéglők bérbeadásánál követett eljárás módosítása és a bérlők részére mérsékelt áru menetjegyek engedélyezése iránt a következő kérvénnyel járultunk a nm. kereskedelemügyi miniszter elé:

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

A «Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége» nevében azzal az alázatos kéréssel fordulunk Nagyméltóságodhoz, hogy a vasuti vendéglők bérbeadását oly módon szabályozni kegyeskedjék, hogy abban az esetben, ha valamely vasuti vendéglős ellen számbavehető panasz nem merül fel, ha a vendéglős kezelése ellen a vasuti üzletvezetőség kifogást nem emel s a közönség részéről is megelégedés tapasztalható, akkor a bérlet lejártával az árlejtés mellőztetvén, a bérlővel kötött szerződés esetről esetre egyszerűen meghosszabbíttassék.

Kérelmünket a következőleg indokoljuk:

Bármely ipar, vagy üzlet gyakorlásánál bizonyos arányban nélkülözhetetlen föltétel a tőkebefektetés, ha azt akarjuk elérni, hogy az üzlet fellendüljön. Fokozott mértékben szükséges ez a vendéglős-iparnál, mert valamely vendéglősnek a jó hírneve tisztán attól függ, hogy a közönség igényeit ki tudja-e minden irányban elégiteni. Ahhoz pedig tökéletes üzleti berendezkedés, gondos felszerelés, jó pincze és mindenekelőtt jóminőségű borkészlet kell.

Mindez jelentékeny tőkebefektetést igényel, melyre a vendéglős csak akkor határozhatja el magát, ha számíthat a befektetésnek megfelelő bérletre, ily szempontból a három évre terjedő bérlet korántsem felel meg s így nagyon természetes, hogy a vendéglős nem sokat áldozhat a bizonytalan üzletre.

Ellenkezőleg azt látjuk az árlejtéseknél, hogy az árverezők egymást túllicizálva, olyan összegeket ígérnek a bérletért, melyért azután bizony minden uton módon kárpótlást keresnek.

Szerény véleményünk szerint a vasuti vendéglők hasznos bérbeadását összhangba lehetne hozni a közönség érdekeivel s ehhez képest a vasuti vendéglők bérletét illő árért hivatásos vendéglősökre kellene bízni. Azok a szakképzettséget nélkülöző emberek, akik az árverés al-

kalmával, vérmes reményekkel eltelve, vagy rosszhiszeműleg, tulmagas árakat ígérnek, rövid tapasztalat után kiábrándulnak és kénytelenek a «kihasználás» politikájához folyamodni. Holott a szakmabeli ember, ha azt látja, hogy maradást biztosítanak neki, mindent elkövet üzletének megkedveltetése érdekében, mert senki sem rátartósabb üzletének jó hírnevére, mint az igazi vendéglős.

Kényszerítik őt erre a társadalmi és erkölcsi tekintetek is, mert állandó otthont akar teremteni családjának.

Alázattal alólírott szövetség a vasuti vendéglők bérbeadásának sikere érdekében készséggel felajánlja szolgáltatásait egyszersmindenkorra, midőn valamely vasuti vendéglős bérbeadásánál alkalmas, hivatásos vendéglős kerestetnék.

Az itt előadottakkal kapcsolatban el nem mulasztjuk még azon kérelmünket is Nagyméltóságod elé terjeszteni, hogy a vasuti vendéglősök részére mérsékelt áru menetjegyeket engedélyezni kegyeskedjék.

Méltánylandónak véljük e kérelmünket különösen azért, mert a vasuti vendéglősök éppen e minőségükben igen gyakran kénytelenek utazni s így az e czímen felmerülő kiadásuk az államvasutakkal kötött szerződéses viszonyoknak egyenes folyománya, tehát igazságos lenne, hogy e kiadások mérséklését az államvasutak igazgatósága lehetővé tegye. Ezáltal egyszersmind elősegítené a vendéglősnek azt a törekvését, hogy szerződésbeli kötelezettségeinek minél inkább megfelelhessen.

Budapest, 1901. december 10-én.

A «Magyar vendéglősök országos szövetsége»

E kérvényre a kereskedelemügyi miniszter az alábbi végzésben válaszolt:

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 23992/V. szám. A magyar vendéglősök országos szövetségének, (kézbesítendő Gundel János urnak, Budapest, V., Akadémia-utca 1. sz.) Folyó évi márczius hó 26-án kelt előterjesztésére, melyben a vasuti vendéglők bérlői érdekében két kérelem foglaltatik, a következőkről értesítem a szövetséget. Abban a szövetség által kívánt irányban, hogy kifogásra okot nem adó vasuti vendéglősök bérlétei a lejárat alkalmával a nyilvános pályázat mellőzésével újítottasnak meg, az állami számvitelről szóló 1897. évi XX. törvénycikk rendelkezéseivel szemben a kérelemnek helyt nem adhatok. Ami pedig a vasuti vendéglősök részére mérsékelt áru menetjegyek engedélyezését illeti, figyelmeztetnem kell a szövetséget, miszerint azon vasuti vendéglősök, kik a helyi viszonyok által arra vannak utalva, hogy az anyagnak beszerzése céljából más állomásokra utazzanak, ugynevezett élelem vásárlási igazolvánnyal láttatnak el, melynek alapján havonta egyszer díjmentes menettérti utazás, és ily alkalmakkor 100 kg. súlyig a bevásárolt cikkek díjmentes szállításának kedvezményét is élvezik. Ennél továbbmenő utazási kedvezményt engedélyezhetőnek nem talállok. Budapest, 1902. évi július hó 13-án.

Tisztelt közgyűlés!

A miniszteri leirathból kitűnik, hogy kérelmünk első része egy fennálló törvényben foglalt rendelkezésekkel szemben nem volt teljesíthető. Második része pedig, véleményünk szerint, kielégítő megoldását nyert.

Az idegen forgalom emelése érdekében a következő kérvényeket intéztük a kormányhoz.

I.

A belügyminiszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

A magyar társadalom már évek óta napirenden tartja az idegenforgalom emelésének kérdését, mert általánosan elismert tény az, hogy ahol megteremtették az idegenforgalmat, ott virágzik az ipar és kereskedelem, ott

a fogyasztási termékek jó piacra találnak, szóval ott a közgazdasági élet megizmosodása tapasztalható. És az idegenforgalom megteremtése és fejlesztése céljából egyre-másra alakulnak egyes bizottságok, egyesületek.

Ilyen helyes irányu áramlatokkal párhuzamosan szövetségünk idegenforgalmi osztálya is részt óhajt venni a maga hatáskörében a munkálatokból és az eddig elméletben folytatott tárgyalásokat gyakorlatilag óhajtja megvalósítani.

És mert szállodások nélkül az idegenforgalom lebonyolítása el sem képzelhető, azért tartjuk kötelességünknek, hogy mindama előmunkálatokat, melyek a szállodaipar terén feltétlenül szükségesek, elég jókor elvégezhessük, hogy azután a kész anyagot rendelkezésére bocsájtassuk az összes illetékes köröknek, akiknek velünk együtt hivatásuk lesz az idegenforgalmat megteremteni, állandósítani és fejleszteni.

E célból első sorban hazánk szállodaiparának alapos megismerésére volna feltétlenül szükségünk.

Sajnos, de való, hogy szövetségünk nagy költséggel járó kiadásai dacára sem jutott abba a helyzetbe, hogy Magyarország összes szállodáinak címjegyzékét összeállíthassa.

Már pedig ha nem ismerjük sem a szállodákat, nem tudjuk azok neveit, fogalmunk sincs arról, kik a szállodatulajdonosok, nem ismerjük a szállodák helyiségeit, minőségét, nem adhatunk a hozzájuk felvilágosításért forduló idegeneknek semminemű felvilágosítást s így nem is vagyunk abban a helyzetben, hogy az idegenforgalmat emeljük.

Ellenben, ha egy hivatalos adatok alapján beszerzett szállodacímjegyzékkel rendelkezik szövetségünk, azt mi a saját költségünkön kinyomatjuk és több ezer példányban díjtalanul szétküldjük kartársainknak, hogy azok ismét az utasok között oszszák széjjel.

Kegyelmes Urunk!

Azt hisszük, hogy helyes uton járunk, midőn elsősorban a magunk szakiparát akarjuk megismerni, hogy ezen alapon mi azt tovább ismertethessük és a magunk körében ott, a hol hibát találunk, azt javítsuk, ahol hiányt tapasztalunk, azt pótoljuk, szaktársainkat jó példaadással a haladásra buzdítsuk, mely működési irányzat, szakiparunkban az idegenforgalmi kérdés helyes megoldásának egyik létfeltételét képezi. Sőt nemcsak az idegenforgalom emeléséhez járulnánk hozzá egy hivatalos címjegyzék összeállításával és kiadásával, hanem ezenkívül a hazai gyáriparnak, kereskedelemnek és bortermelőknél is hasznos szolgálatot teljesíthetnénk, mert eddig iparunkról ily jegyzék hivatalos adatokkal nem jelent meg.

Ennélfogva azon alázatos kérelemmel járunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskednék a fennhatósága alá tartozó összes hazai hatóságoknál hivatalból elrendelni, hogy záros határidőn belül a mellékelt kérdőívben foglalt kérdésekre az adatokat szolgáltatassák be Nagyméltóságodhoz és kegyeskedjék a beérkezett adatokat nyomtatás alá való rendezés céljából szövetségünknek rendelkezésére bocsájtani.

Az elmondottakon kívül azon okkal is támogatjuk kérésünket, hogy a magán címirodák jegyzékei megbízhatatlanok, a címnyagnak magánosoktól való beszerzése, dacára annak, hogy nagy költséggel jár, hiányos és kivihetetlen.

Az idegenforgalom emelése céljából tiszteletteljes kérésünket újból megismételjük.

Budapest, 1901. december hó 10-én.

A magyar vendéglősök országos szövetsége.

II.

A kereskedelemügyi miniszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Úr! Kegyelmes Urunk!

A «Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége» idegenforgalmi osztályának egyik határozatából folyólag azon

alázatos kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskednék minden oly alkalommal, midőn a bölcs vezetése alatt álló miniszteriumban hivatalon kívül álló faktorok közreműködésével az idegenforgalom emelését célzó tárgyalásokat tartanak, szövetségünk által kiküldendő tagjainkat Nagyméltóságod által megállapítandó számban e tanácskozásokhoz meghívni.

Kegyelmes Urunk! E kérelmünk indokolására csak egy fontos körülményre vagyunk hátrak nagybecsű figyelmét felhívni, melynek lényege az, hogy ahol nincs idegenforgalom, ott gyakran akadhatunk jó vendéglősre, de ahol nincs jó vendéglős, ott idegenforgalomról szó sem lehet. Vagyis az idegenforgalom emelése szoros kapcsolatban van a szállodások iparával, mert a szálloda az a hely, ahol az idegen az első benyomásokat szerzi és ha bárminő áldozatokat hozna is a hatóság, a társadalom az idegenforgalom emelésére, ha ezen mozgalmakkal együtt nem haladhat lépésről-lépésre szállodaiparunk, mely a megélhetés nehéz gondjaival küzd, bizony meddő marad minden törekvés, minden munka, mely az idegenforgalom emelését célozza.

Mi magunk már évek óta küzdünk oly irányban, hogy iparunknak szakképzett erőket neveljünk és szakiskolánk fennállása óta több ezer szakképzett ifjút bocsájtottunk ki az életbe, mely körülmény lehetővé tette azt, hogy a többi művelt államok példájára hazai szállodásaink el vannak látva, illetve elláthatók szakképzett, idegen nyelveket beszélő magyar munkásokkal.

Ily módon mi már előre dolgoztunk az idegenforgalmi kérdésben és a közös állami, társadalmi érdekek keretében beilleszkedtünk önként, mert eleve tudtuk, hogy a hatóságok és a társadalom egyszerre fogja tőlünk azt követelni, ami évek küzdelmes munkája után lehetséges csak.

Ámde mégis sajnálattal tapasztaljuk, hogy midőn nálunk a közvélemény már elfogadja ama jogos álláspontunkat, hogy csakis tudással megáldott és szakképzett vendéglősnél, szállodásnál érzi magát jól a közönség, — a külföldön pedig tapasztalati tények bizonyítják ez állításunk igazát. — akkor a magasabb intéző körökben még mindig nem veszik komolyan iparunkat, holott szakiparunk államháztartásunknak egy fontos közgazdasági tényezője, mely a nyilvános bíráló és a tisztességtelen verseny nyomása alatt iparát folyton fejleszti, szakismereteit tudással gyarapítja és arra törekszik, hogy iparából a képesítés elnyerése által kiküszöbölje azon betolakodó idegen, tudatlan elemeket, melyek az összes szakipari törekvéseket akasztják meg, sőt gyakran tönkreteszik.

Kegyelmes Urunk! Az előadottak alapján, habár mindenféle részletezéstől tartózkodtunk is, világos, hogy iparunk eddig elég mostoha bánásmódban részesült minden alkalommal, midőn oly törekvésekért küzdött, melyek e kar tekintélyét voltak hivatva megteremteni. Most is a szakipari közérdek szempontjából folyamodunk Nagyméltóságodhoz, mert ismerjük Nagyméltóságod álláspontját, hogy a magyar ipar fejlesztésénél az előhaladás fáklyájával vezeti a magyar iparost azon útra, amelyen haladva a tisztas munká megmunkálja a maga fáradozásának, iparkodásának gyümölcsét!

Ezért bizalommal fordulunk Nagyméltóságodhoz és a legjobb reményekkel eltelve kérjük Nagyméltóságodat, hogy az idegenforgalmi ügyben tartandó tanácskozásokra kegyeskedjék szövetségünk meghatalmazottját, esetleg meghatalmazottjait meghívni.

Budapest, 1901 december 10-én.

A magyar vendéglősök országos szövetsége.

Tisztelt Közgyűlés!

Hálával kell említenünk, hogy a magas kormány mindkét kérelmünket kedvezően fogadta és páratlanul gyors elintézésben részesítette.

Bizonysága ez egyrészt annak, hogy a kormány szövetségünk hazafias és hasznos törekvéseit már eleve fel-

ismerte és pártolásban részesíti. De kétségtelen bizonyossága másrészt annak is, hogy a szövetségünk részéről megindított munkásságnak nemcsak hazafias és saját iparunkra nézve előnyös oldalát látta meg, hanem észre kellett vennie azt is, hogy a felszínre vetett kérdések megoldása által az állami közigazgatásnak is becses szolgálatot teszünk.

A miniszteri leirat következőképpen szól:

Magyar királyi Belügyminiszter ad 36306/III. fő. szám.

T. Gundel János urnak a magyar vendéglősök országos szövetsége elnökének.

A magyar vendéglősök országos szövetségének folyó évi márczius hó 25-én hozzám intézett kérelme folytán felhívtam a vármegyei és városi törvényhatóságokat, hogy a területükön levő és éjjeli megszállásra berendezett szállodák és vendéglők névjegyzékét terjeszszék fel.

A törvényhatóságok nagyobb része ezen felhívásomnak már megfelelt.

Mint hogy pedig az eddigelé beérkezett adatoknak is már oly nagy halmaza áll rendelkezésre, hogy annak feldolgozása huzamosabb időt igényel: czélszerűnek mutatkozik, hogy ezen munka az összes adatok bevétele nélkül már most megkezdessék.

Felkérem ennél fogva Tekintetességed, hogy mielőbb intézkedni sziveskedjék a gyűjtött névjegyzékek átvétele iránt, megjegyezvén, hogy azok az országos szövetség meghatalmazással kiküldött megbizottjainak a vezetésem alatt álló belügyminiszterium III. főosztálya részéről fognak átadatni.

Budapest, 1902. évi augusztus 12-én.

A miniszter helyett *Gulner* s. k. államtitkár.

Tisztelt közgyűlés!

A bodegák üzletkörének meghatározása, illetőleg vendéglőkké nyilvánítása és az utóbbiakhoz képest leendő megrendszabályozása, valamint a szatócsüzletekben az italmérés terén tapasztalható visszaélések megszüntetése végett a következő kérvényt intéztük a pénzügyminiszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

A magyarországi vendéglősök évi rendes nagygyűlése a múlt évben Arad városában tartatván, az ország minden részéből rendkívül nagy számban összesereglett vendéglősök részéről elkeseredett panasz tört ki a «Bodega» elnevezés alatt ismeretes üzletekben tapasztalható üzelmek miatt.

A kongresszus határozata alapján kérjük Nagyméltóságodat, hogy a bodegákat a nagyméltóságú belügyi és kereskedelemügyi miniszter urakkal egyetértőleg vagy megszüntetni, vagy pedig egyszerűen korcsmákká nyilvánítani kegyeskedjék. Mert nem lehet az helyes állapot, hogy a «bodega» nevezetű üzletek országszerte, de különösen a fővárosban a vendéglősök és korcsmárosok rovására mindenféle előnyökben részesüljenek. Pedig részüknek, különösen azért, mert úgy tudjuk, az ipartörvényben ilyen iparágról gondoskodás nem történt s ennél fogva ezekre vonatkozólag a törvényhatóságok sem vettek fel semmiféle intézkedést szabályrendeleteikbe.

A «Bodega» üzletek teljesen szabadjára hagyva, éjjelnappal nyitva tartatnak s üzleti forgalmuk, vagyis a kimért italok, eladott ételek és egyéb körülmények folytán egészen a vendéglő, korcsma és kávéház együttes forgalma alá sorozhatók. Ellenben a közterheket nem ily arányban viselik s mintegy törvényen kívüli szabadalmat élvezve, olyan üzelmeket folytatnak, amelyeket az előbb említett három iparágnál a törvény és a hatósági rendszabályok egyenesen tiltanak. Talán rendőrhatalósági ellenőrzés alatt sem állanak, mert ott egyik üldözött cselekmény: a tiltott kártyajáték háborítatlanul folyik.

Esedezünk tehát Nagyméltóságodhoz, hogy a «Bodega» elnevezés alatt ismeretes üzletektől az italmérési engedélyt

megtagadni, vagy pedig ezen üzleteket a korcsmák közé soroltatni s azokkal minden tekintetben egyenlő elbánásban részesíteni s evégből a nagym. m. kir. belügyminiszter urat is megkeresni kegyeskedjék: utasítsa a törvényhatóságokat, hogy a ma szabadjára hagyott «Bodegák» üzletkörét is szabályrendeletileg állapítsák meg s ugyancsak szabályrendeletben írják körül ipari jogait s egyúttal azokra nézve is terjeszszék ki mindazon tilalmakat, amely tilalmak jelenleg a vendéglőre, korcsmára és kávéházra nézve fennállanak.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Ugyancsak számtalan panasz, sőt némely városok vendéglősei részéről indítvány is terjesztetett a kongresszus elé amiatt, hogy a kiskereskedők és szatócsok az állami italmérési jövedékről szóló 1899. XXV. t.-c. ama szakaszát, mely szakaszok reájuk nézve az italmérés tekintetében megszorításokat, esetleg tilalmat is tartalmaznak, furfangos módon kijátszszák, vagy nyíltan megszegik azáltal, hogy az italmérést sokkal kiterjedtebb mérvben gyakorolják, mint a milyenre engedélyt nyertek. S mindez a tapasztalat szerint csak azért történhetik meg, mert a törvény végrehajtása körül hiányzik a kellő ellenőrzés. Már pedig a szatócsok törvénysértő eljárásából nemcsak reánk vendéglősökre, hanem a magas kincstárra is kár háramlik s így azt hisszük, nem indokolatlan a mi kérésünk, ha az iránt esedezünk Nagyméltóságodhoz, hogy figyelemmel arra, hogy egy új törvényvel állunk szemben, amely törvénynek egyik célja, hogy a jogosulatlan elemek által az italmérés terén üzött visszaélések meggátoltassanak és megtoroltassanak, a pénzügyi hatóságokat a lehető legszigorubb ellenőrzésre és a felfedezett törvényellenes üzelmek kiméretlen megtorlására felhívni kegyeskedjék.

Budapest, 1901. április 19-én. A magyar vendéglősök országos szövetsége.

Ezen kérvényünkre az alábbi válasz érkezett a kormánytól:

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter. 48,529/VIII. szám.

A magyar vendéglősök országos szövetségének, Budapest, V., Akadémia-utca 1. szám.

A magyar királyi pénzügyminiszter ur folyó évi július hó 5-én 54,576 szám alatt kelt átiratával közölte velem a szövetségnek múlt évi április hó 19-én kelt felterjesztését, a melyben panaszt emel az ugynevezett «Bodegák» versenyé miatt.

Az idézett felterjesztésében felhozottakkal szemben megkivánom jegyezni, hogy abból a körülményből, hogy a törvényhatósági szabályrendeletek a «Bodegákat» illetőleg külön rendelkezéseket nem tartalmaznak és hogy az 1884. XIII. t.-cikk ezen üzletekről említést nem tesz, míg nem következik az, hogy azokra az ipartörvény határozmányai egyáltalán nem vonatkoznak, vagy — mint a szövetség fejezi ki magát — hogy a hasonló iparágak rovására mindenféle előnyökben részesítendőek volnának.

Hogy az 1884. XVII. t.-cikk a «Bodegákról» külön nem intézkedik, annak oka, eltekintve, hogy ezen intézmények a törvény alkotása idején hazánkban ismeretesekek nem voltak, az, hogy a bodegások üzlete külön iparágat nem is képez, hanem aszerint amint a «Bodega» helyiségeiben kávéházi, kávémérési esetleg vendéglői ipar gyakoroltatik, a «Bodega» is *kávéházi, kávémérési, esetleg vendéglői ipar fogalma alá tartozik.*

Következik ebből, hogy «Bodega» nyitásához, az abban gyakorolandó ipar természete szerint *megfelelő ipar-engedély*, illetve, ha az üzleti helyiségben élelmi cikkek keresetszerűleg, de nem vendéglőszerűleg, adatnak el, iparigazolvány váltandó, s hogy egyáltalán az ipartörvény és a törvényhatósági szabályrendeletek határozmányai a «Bodega» tulajdonosaira épügy érvényesek, mint akár milyen más iparosra.

Miről a szövetséget azzal értesítem, hogy a fentieket mihez tartás és alkalmazkodás végett, valamennyi másodfoku iparhatósággal közöltem.

Budapest, 1902. évi július hó 14-én. A miniszter megbízásából Abonyi miniszteri tanácsos.

Tisztelt Közgyűlés!

Ezen rendelettel célt értünk, mert hiszen csakis elvi jelentőségű határozatot volt szándékunk provokálni arra nézve, hogy milyen üzleti vagy ipari fogalmak alá tartoznak a «Bodegák».

A törvényt magyarázó miniszteri rendelet értelmében a bodegásokat most már — aszerint, a milyen minőségben ezen üzletágat folytatják, megfelelő iparendély váltására szoríthatjuk.

A vendéglői záróra országos rendezése és a rendőri engedélydíjak eltörlése iránt a kormányhoz intézett előterjesztésünk még nem részesült elintézésben. De ennek nyilvánvaló oka az, hogy az elintézés a törvényhatóságok szabályrendeleteinek tanulmányozását teszi szükségessé.

A szövetség nevében iparunk érdekében tett intézkedések felsorolása után a szövetség belügyeit, illetőleg mindenekelőtt sajnálattal kell jelentenem, hogy szaktársaink érdeklődése igen lanyha. Fájdalommal tudatjuk, hogy a szövetség egyik lelkes hive és iparunk kiváló mestere: Schalkház Lipót örökre elköltözött közölünk. A központi igazgatóság az elhunyt gyászoló családjának, valamint a kassai ipartársulatnak is táviratban fejezte ki mély részvétét, és az elhunyt elvesztése miatt érzett fájdalmát.

Ezek után még fel kell említenünk egyik-másik intézkedést, melyek bár nem a szövetség nevében, hanem a budapesti ipartársulat részéről tettek, de mégis országszerte közlel érdeklík iparunkat. Ilyenek:

A kereskedelemügyi miniszter a közigazgatási hatóságokhoz intézett 86512/900. számú körrendeletében kimondotta, hogy mindazok az italmérők, akik ételek kiszolgáltatásával, vagy élelmi szerek eladásával is foglalkoznak, kötelesek az 1884. évi XVII. törvénycikk 4-ik §-a értelmében iparendélyt, illetőleg iparigazolványt váltani, s ennél fogva azok, akiknek ilyen engedélyük nincs, tartoznak a rendelet életbeléptetésétől számított három hónap alatt engedélyért folyamodni.

Mint hogy éppen a miniszteri rendeletben idézett törvény 22-ik §-a, többek között a vendéglős-ipar gyakorlásáról is akként szól, hogy akik azt már a törvény hatályba lépte előtt is üzték, ezentul is külön engedély nélkül folytathatják, ez alapon az ipartársulat a rendelet módosításáért folyamodott a kormányhoz, kérvén egyrészt, hogy a régi joggal bíró vendéglősök a rendelet hatálya alól felmentessenek, másrészt pedig, hogy a rendelet végrehajtása — tekintettel az általános üzleti pangásra — elhalasztassék.

Az ipartársulat kérvényét, elnöke vezetése alatt küldöttség adta át a kereskedelemügyi miniszternek.

A kérvény második részének foganatja lón, amennyiben a rendelet végrehajtása a 11,043/901. szám alatt kibocsátott újabb kormányrendelettel 1901. év végéig elhalasztatott.

A halasztási határidő lejáratának közeledtével szaktársaink egy része az elhalasztási kérelem megismétlését kívánta. Engedve ama szegényebb sorsu szaktársaink kérésének, akiket a rendelet leginkább sújtott, az ipartársulat újból folyamodott a rendelet felfüggesztése iránt.

A kereskedelemügyi miniszter ur Ónagyméltósága — s ezt a legmélyebb hálával kell említenünk — sok jó akaratot tanúsított iparunk iránt s az engedélyek váltása tárgyában kiadott korábbi rendeletének végrehajtását a nyomban kibocsátott 84,516/901. VIII. számú körrendelettel 1902. év végéig elhalasztotta.

A kormány részéről az ipartörvény (1884. évi XVII. t.-cz.) revisiója elhatározatván, az ipartársulat nevében felterjesztést intéztünk a magas kormányhoz, kifejtvén abban amaz irányelveket, melyeknek érvényre jutása a szállodás és vendéglős ipar fejlődése érdekében kívánatos. Kértük különösen, hogy a jelenlegi korlátlan állapot, mely iparunkat végromlással fenyegeti, megszüntetvén, iparunk a képzetlen elemek beözönlése ellen védelemben részesüljön. S e szempontból alapos érvekkel indokoltuk annak szükségét, hogy iparunk folytatása képesítéshez legyen kötve.

Ismét hálával kell említenünk a magas kereskedelmiügyi kormány eljárását, mert ezuttal érdemleges tárgyalásra méltatta az ipartársulatnak már annyiszor melőzött jogos kérését, rendeletileg felhíván az ország valamennyi iparkamaráit, hogy a szállodás és vendéglős ipar képesítéshez kötésének kérdése fölött véleményüket nyilvánítsák.

Az ipartársulat az iparkamarákat körlevélben informálta az ügy előzményeiről: a képesítésért folytatott sok évi küzdelmekről s bölcs ítéletükben bizva kérte őket igazságos ügyünk felkarolására.

A legtöbb iparkamara már is a képesítés mellett foglalt állást s így lehet reményünk, hogy hő vágyunk végrehalására teljesül.

A hentesek, husárosok stb. azzal a kéréssel fordultak a pénzügyminiszterhez, hogy a korlátlan italmérési jogot reájuk is kiterjessze. E törekvéssel szemben az ipartársulat azonnal ellenkérvényt intézett a pénzügyminiszterhez, idézvén az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. törvenyczikk 5-ik és 6-ik szakaszait, melyeknek értelmében a mondott üzletekben a szeszes italoknak csak kis mértékben való elárúsítása gyakorolható s a palaczkbor és palaczkör kimérése is csak kivételesen engedélyezhető. E lépésünk által megakadályoztuk azt, hogy az italmérési üzletek száma esetleg megkétszereződjék.

Végül bejelentjük, hogy folyó évi közgyűlést, az alapszabályok 9. § ában foglalt rendelkezés alapján szeptember hó 23-ik napjára tűztük ki s annak napirendjét is megállapítván, intézkedtünk az iránt, hogy az egyes szakosztályok is a t. közgyűlés elé terjesszék jelentéseiket.

Budapesten, 1902. évi augusztus hó 8 án.

A központi igazgatóság.

Vendéglői étlapokat

valamint mindennemű a vendéglősipar szakmájába vágó kő- és könyvnyomdai munkákat megrendelésre elkészít a

Műszaki Irodalmi és Nyomdai R.-Z.

Budapest, IX. Soroksári-utca 5.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

ezégtulajdonos:

LÖWENSTEIN F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József fhg. Ő cs. és kir. fensége és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ő kir. fensége udvari szállítója.

Főüzlet:

Fióküzlet:

IV., Vámház-körut 4. IV., Kishid-utca 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árakban a legjobb minőségben; bel- és külföldi sajtokban, hus, hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban és pezsgőben, angol és francia különlegességeket finom konyhák részére; főző bort: Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az

„Anglo Continental Thee Association“-nak legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
BUDAPESTEN
(BUDÁN)

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

legszűbb egvényes

SÁVANYU-KÚT

legjobb asztali- és üdítő ital, kítűnő hatásnak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.

Mattoui Henrik, Karlsbad és Budapest.

SÉC

SÉC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}
Promontor
 (Budapest.)

DÉPOSÉ.

PEZSGŐ

CHAMPACNER

LOUIS FRANCOIS & Co.
PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
 Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
 Lissabon 1890. Hors Concours és
 NAGY DIPLOM
 Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
 Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
 Lissabon 1890. Hors Concours und
 GROSSES DIPLOM.
 Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

Mindennemű czélokra szolgáló

Jégszekrényeket,

sör- és borkimérő-készülékeket pinczevezetékekkel vagy anélkül.

Hűtőtelepeket és jéggyártó-berendezéseket

(szénsavrendszerrel, melynél az üzemköltség elenyészőleg csekély,
ha a hajtóerő már megvan) szállítanak:

Dr. WÁGNER és TÁRSAI

===== egyesült gyárak, mint **betéti társaság.** =====

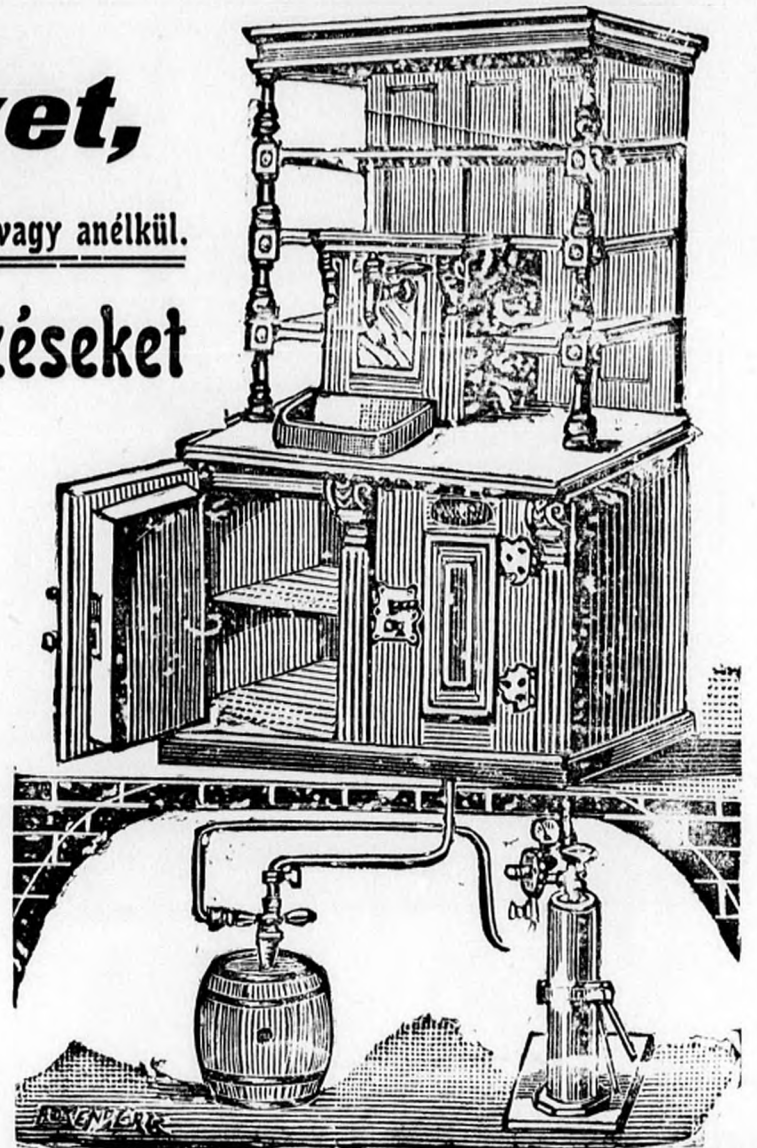
**Budapest, IX., Tinódy-utca 3-
BÉCS, XVIII. Bez., Schopenhauerstrasse No 45.**

Staniolkupak-gyár. = Pinczefelszerelési cikkek.

Szikviz-gyár berendezések. ○ Kedvező fizetési feltételek.

Bármelyik régi jégszekrény olcsón felszerelhető takarékhűtővel.

===== Prospektus ingyen és bérmentve. =====

Első Magyar Részvény Serfőződe

BUDAPEST—KŐBÁNYAN

===== Fennáll 1854 óta. =====

Az 1900. évi parisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII. kerület, ESTERHÁZY-UTCZA 6. szám.

Ajánlja: ászok, király, márcziusi világos, márcziusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palaczsöreit gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt **kőbányai palaczsör osztályából.**

===== Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződénnek évi gyártási képessége 400,000 hektoliter. =====

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

Hordósör-megrendelés: **Budapestre, telefon-szám 52—59.**

Hordósör-megrendelés: **Vidékre, telefon-szám 52—60.**

Palaczsör-megrendelés: **telefon-szám 56—58.**